

2019-10-20

Lunds Kommun

Synpunkter på den fördjupade översiktsplanen för Källby i sydvästra Lund (PÄ 19/2014)

Undertecknade har på uppdrag från Lunds Botaniska Förenings (LBF) styrelse tagit del av planförslaget och har följande att erinra.

LBF är positiv till planförslagets ansats att "utveckla och prioritera Höjeådalens friluftsliv och naturvärden" och anser därför att man lämnar maximal mängd grönyta runt själva ån så att den även fortsättningsvis kan fungera som "grön korridor" för traktens växt- och djurliv. Områdets biologiska mångfald har ökat de senaste decennierna vilket är en utveckling vi gärna ser fortskrider. LBF ser också att man lämnar så mycket av den befintliga vegetationen som möjligt och inte fokuserar på "designade" grönytor med dåliga förutsättningar för att gynna biologisk mångfald (kortklippta gräsmattor etc). Detta hindrar inte att det kan behövas speciella skötselåtgärder i grönytor, t ex regelbundna röjningar i åns kantzoner för att öppna upp fler solbelysta ställen, samt att man anlägger fler stigar så att större delar av ån blir tillgängliga för allmänheten. Av detta skäl föredrar vi Förtätningalternativ 1 som låter reningsverkets ytor utvecklas till grönområde och en bred rekreationszon utmed dammarna. Tyvärr medför detta alternativ att en annan "grön korridor" försvinner (koloniträdgårdarna längs Maskinvägen) och vi vill därför understryka behovet att liknande odlingsytor anläggs kring Värpinge, men helst ser vi en modifiering så kolonierna kan vara kvar. Planens strävan att stimulera stadsnära odling i form av odlingslotter är berömvärd, och ser man till "urban" biodiversitet finns det inte så mycket som slår områden med koloniträdgårdar, där träd och buskar får tid att etablera sig.

Vad gäller Höje å-dalens sällsynta och hotade växtarter finns det fem områden som kräver extra omtanke:

- (1) Själva ån och dess kantzoner från Värpinge till Sankt Lars-parken; här finns en rik flora som bland annat innehåller de numera rödlistade arterna pilblad, ask och skogsalm.
- (2) Gränszonen mot de bördiga åkrarna i sydväst (mot Flackarp), en miljö där det fortfarande går att hitta rödlistade åkerogräs som renlost och småtörel.
- (3) Grässlätten vid järnvägsbron över Höje å öster om reningsverket, där det växer arter som klintsnyltrot och rosenlök, båda rödlistade.
- (4) Sankt Lars-parken, en av Lunds få lokaler för den rödlistade hålnunneörten.
- (5) En åker/träda strax väster om Höjebromölla, som hyser en population av spjutsporre, klassad som "starkt hotad" i rödlistan.

Det tillkommer en del sällsynta eller rödlistade arter som antingen spridits från reningsverkets deponier och därigenom "förvildats" i området (pimpinellros, lundalm, naverlön, läkemalva) eller etablerats i åkrar med ekologisk odling vid Värpinge (åkerranunkel, råglost). Dessa arter är införda men utgör en del av områdets kulturhistoria och tillför därför ett bevarandevärde till området.

Delar av reningsverksområdet koloniserar av dominanta eller invasiva arter som rosendunört, jättegroe, kaveldun och sträv kardvädd. Sådana arter kan bli ett hot mot såväl framkomligheten som mångfalden i de nya grönområdena.

Förslaget att låta Källby dammar rena dagvatten från staden är vettigt, liksom åtgärderna för att skapa flackare dammslänter och flikigare strandlinjer. Dessa förändringar kommer helt säkert att gynna mångfalden av såväl växter som djur, förutsatt att man kan hålla tillbaka skuggande buskvegetation och dominanta strandväxter.

Det vore en stor förlust att bebygga den ypperliga åkermarken mot sydväst, både av försörjningsskäl och för att den därmed hårdgjorda ytan skulle öka tillflödet av förorenat vatten till ån utan att gå via Källbydamarna. Många av planens "gröna ansatser" kommer att gå om intet ifall Staffanstorps kommun tillåts bygga bostäder på åkermarken närmast Höje å-dalen.

Bästa hälsningar

Stefan H. Andersson och Stefan L. Andersson

För Lunds Botaniska Förening